

სპორტული კულტურა

Л Е Л О Орган Комитета по физической культуре и спорту при Совете Министров Грузинской ССР и Грузинского республиканского совета профсоюзов

№ 4 (1174)

სუბსაბატი, 9 იანვარი, 1958 წ.

გამოცემის მ. 14 წელი

ფა 35 კაბ.

საპარტიზოს სსრ მიწისათვის
საპარტიზოს არსებული ფი-
კულტურისა და სპორტისათვის
მიხედვისა და პარტიზოსის
საპარტიზოსის რესპუბლიკური
საპარტიზოსის

მას წინათ გამოქვეყნდა სსრ
კავშირის უმაღლესი საბჭოს
პრეზიუმის ბრძანებულება სსრ
კავშირის უმაღლესი საბჭოს არჩე-
ვის ჩატარების შესახებ, რომელიც
იმართება 1958 წლის 16 მარტს.
ამ დღი პოლიტიკური მნიშვნე-
ლობის კამპანიას საქართველოს
სრომლები ხვდებიან ახალი პო-
ლიტიკური და სრომითი აღმავლო-
ის ვითარებაში, დაიდა კომუნის-
ური პარტიის XX ყრილობის მიერ
ასახული გრანდიოზული ამოცანე-
ის შესრულებისათვის ბრძოლაში
მოკლებული წარმატებით, პარ-
ტიისა და საბჭოთა მთავრობის გა-
წვევით აღიზნება ცხოვრებაში გა-
არებისათვის მჭიდროდ დარაზუ-
ლობით.

თავისი არსებობის 40 წლის მან-
ილზე გრანდიოზული გამარჯვებე-
ის მოიპოვა ჩვენმა დიდმა სამშობ-
ლომ ეკონომიკის, მეცნიერების,
ხეივანი და კულტურის დარგში,
ნიშვნელოვანად გაძლიერდა ხალხ-
ის ლენინური მეგობრობა — ჩვენი
იველა გამარჯვებათა საწინდარი.
სრულდება რა ჩვენი დიდი კომუ-
ნისტური პარტიის XX ყრილობის
ბრძნულ გადაწყვეტილებებს ჩვენი
ივალუწვდები სამშობლოს შემდგო-
მის წინსვლისა და განმტკიცების შე-
ნისახებ, საბჭოთა ხალხის მტკიცე
რწმენით მიღის წინ ახალ-ახალ გა-
მარჯვებათა მოსაპოვებლად. საბჭო-
თა აღამიანება იცინა, რომ პარტი-
ისა და მთავრობის გადაწყვეტილე-
ებათა ცხოვრებაში განუხრელი გა-
ტარება კიდევ უფრო განამტკიცებს
საბჭოთა სახელმწიფოს, კიდევ უფ-
რო ამაღლებს ჩვენი ხალხის კულ-
ტურული და მატერიალური ცხოვ-
რების დონეს, მნიშვნელოვნად განა-
მტკიცებს საბჭოთა საზოგადოების
მორალურ-პოლიტიკურ ერთიანო-
ბას

ჩვენი სახელმწიფოს უმაღლესი
ორგანოს — უმაღლესი საბჭოს არ-
ჩევნიდან გასულ 4 წელიწადში
კიდევ უფრო განვითარდა საბჭოთა
დემოკრატიზმი, გაძლიერდა მუშე-
ბის, კოლმეურნე გლეხობის, ინტე-
ლიგენციის სრომითი აქტივობა და
ინიციატივა, ხალხთა მახების ფართო
მონაწილეობა სახელმწიფო მართ-
ვაში, მნიშვნელოვნად გაფართოვდა
მოკავშირე რესპუბლიკების უმაღ-
ლესი საბჭოების უფლებები.

საბჭოთა ქვეყნის საარჩევნო სის-
ტემა ყველაზე დემოკრატიულია
მთელს მსოფლიოში. ჩვენთან სა-
ხელმწიფო ხელისუფლების ორგანო-
ების არჩევნები ქვეშაირთად თავი-
სუფალი და დემოკრატიულია. საბ-
ჭოთა ხალხი თავის წრედას საუკე-
თესოთა შორის საუკეთესო წარმო-
მადგენლებს აგზავნის სახელმწიფო
ხელისუფლების ორგანოებში.

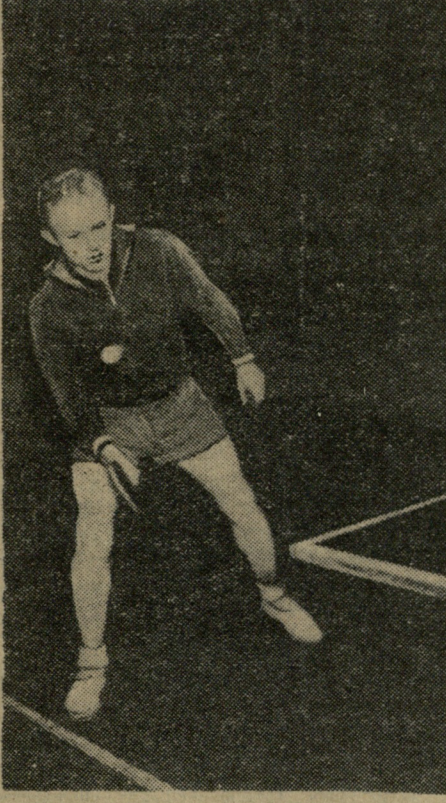
ნორჩ მოზაურთა შეკრება

ორ წელწადს გრძელდებოდა პო-
ნერთა და მოსწავლეთა საკავშირო
ექსპედიცია, რომელშიც 50 ათაზე
მეტე რაზმის მილიონაძე ნორჩი
ტურისტი მონაწილეობდა. მოსკოვს
უნივერსიტეტის სააქტო დარბაზში
მოეწყო საკავშირო ექსპედიციის მო-
ნაწილეთა მეორე შეკრება. ნორჩ
მოზაურებს მიესალმა კომკავში-
რის ცენტრალური კომიტეტის მდი-
ვანი ა. შელენინი, საკავშირო პო-
ნერთა ორგანიზაციის ცენტრალური
საბჭოს თავმჯდომარე ზ. თუშანოვა,
სამი რეგულაციის მონაწილე, პარ-
ტიის წევრი 1905 წლიდან მ. სულე-
მოვა, ჩააყვის დივიზიის მეტყევა-
მტრქვევე მ. პოპოვა და სხვები.

შეკრების მონაწილეებმა ილაპარა-
კეს თავიანთი მოზაურობის, შეხვედ-
რების, აღმოჩენების შესახებ.

ამას წინათ ვლინუში
დამთავრდა ჩვენი ქვეყნის
უძლიერეს მაგდის ჩოგ-
ბურთელთა შეჯიბრება,
სადაც ვაჟთა შორის გამა-
რჯებული გამოვიდა სა-
ბჭოთა კავშირის არაერთ-
გზა ჩემპიონი ლიტვე-
ლი ა. საუნორაი.

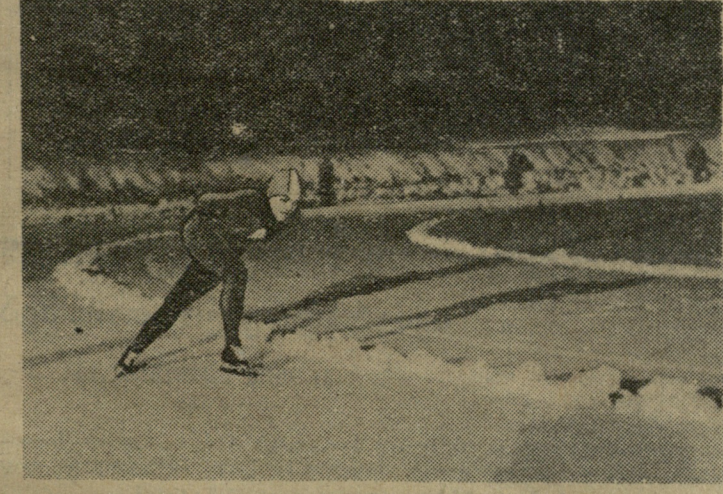
სურათზე: სპორტის
ოსტატი ა. საუნორისი
თამაშის დროს.
ფოტო ლ. მოროზოვისა.

ახალი, 1958 წლის მიჯ-
ნაზე მოსკოვის „დინამოს“
სტადიონზე დიწყო ხუთი
ქალაქის მოციგურეთა შე-
ჯიბრება.

500 მეტრზე რბენაში
წარმატებით გამოვიდა
ლენინგრადელი თ. რი-
ლოვა, რომელმაც დატან-
ცია დაფარა 49,2 წამში.

სურათზე: თ. რი-
ლოვა რბენის დროს.
ფოტო
ს. პერობრენისკისა.

ჩვენი რესპუბლიკის მსრომლებ-
თან ერთად სსრ კავშირის უმაღლე-
ის საბჭოს არჩევნებში აქტიურ
მონაწილეობას მიიღებენ სპორტს-
მენები და ფიზკულტურელები, რო-
მლებიც ამ დღი მნიშვნელობის
პოლიტიკურ მოვლენას შეხვდებიან
შემოქმედებით სრომაში, სწავლასა
და სპორტში მოპოვებული წარმატე-
ბებით.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს
არჩევნებისათვის მზადების პერი-
ოდში მეტად მნიშვნელოვანი ამო-
ცანების წინაშე დგანან რესპუბ-
ლიკის ფიზკულტურული ორგანიზა-
ციები, რომლებიც პარტიული, კომ-
კავშირული, პროფკავშირული ორგა-
ნიზაციების ხელმძღვანელობით სა-
თავეში უნდა ჩაუდგენ რესპუბლი-
კის ფიზკულტურულთა პატრიოტულ
აღმავლობას, რომელიც მიმართული
იქნება სსრ კავშირის უმაღლესი
საბჭოს არჩევნების წარმატებით მო-
მზადების მონაწილეობაში. ჩვე-
ნი ვალია, ყოველი სპორტული ბა-
ზა, ეს იქნება სპორტული დარბაზი

თუ სათხილამურო სადგური, უნდა
გამოვიყენოთ საბჭოთა დემოკრატი-
ზმის პროპაგანდისათვის ფრესკულ-
ტურისა და სპორტის საქალაქო, რა-
იონულთა კომიტეტებმა, სპორტულმა
საზოგადოებებმა აქედანვე უნდა
შეადგინონ არჩევნებისადმი მიძღვე-
ნი მასობრივ-სპორტულ ღონისძიე-
ბათა გეგმა, რომელშიც შევა სააგე-
ტაციო ავტომოტო, ველო და ს.თ-
ხილამურო გადასვლები. განსაკუთ-
რებული ყურადღება უნდა დავუთ-
მოთ თოვლიანი რაიონების ამომრჩე-
ველთა მომსახურებას, რომელთაც
გაუძნელებათ რაიონულ ცენტრთან
დაკავშირება.

ჩვენი ქვეყნის უმაღლესი ორგა-
ნოს არჩევნები დაიდა სახალხო დღე-
სასწაულია. რომელიც კიდევ უფრო
ხელს შეუწყობს ჩვენი რესპუბლი-
კის მრეწველობის, სოფლის მეურ-
ნეობისა და კულტურის განვითა-
რებას, მნიშვნელოვნად ამაღლებს
ჩვენი აღამიანების მატერიალური
კეთილდღობის დონეს.

ოლიმპიადება გენისადს მაკსნი

იასრობაში გაიმართა მოთხილამუ-
რეთა საკავშირო შეჯიბრება. სტარ-
ტზე გამოვიდნენ ქაბუკები, გავო-
ნები და უფროაი ასაკის სპორტსმე-
ნები. ქაბუკთა შორის 10 კლო-
მეტრზე გაიმარჯვა გორონიხინმა,
გავონათა 5-კილომეტრინ რბოლაში
პირველი იყო ლეშჩევა. ქალთა შო-
რის პირველი იყო ეროშინა.

საინტერესოდ ჩატარდა მამაკაცთა
შეჯიბრება 15 კილომეტრზე რბენა-
ში. როცა მონაწილეებმა დისტანცია
დაამთავრეს, აღმოჩნდა, რომ კონდა-
კოვს უკან ჩამოეტოვებინა აამი
ოლიმპიური ჩემპიონი — კუხინი,
ტერენტიევი და ანკინი. გამარჯვე-
ბულის შედეგია 50.39,0. კუხნეცოვ-
მა მოიპოვა მეორე ადგილი, ხოლო
ანიკინმა — მესამე.

ლინაოქლავი იწყებან წკრთნას

თბილისის „დინამოს“ ოსტატ
ფეხბურთელთა გუნდი შეუდგა სა-
ზამთრო წვრთნას. გუნდი, 30 კაცის
შემადგენლობით გაემგზავრა ბაკუ-
რიაში, სადაც ვარჯიშს გაივლის სა-
ერთო ფიზიკური მომზადების პრო-
გრამით.
თბილისის „დინამოს“ ფეხბურ-
თელთა უფროსი მწვრთნელია
სპორტის დამსახურებული ოსტატი
ვ. სოკოლოვი.

ნაკილი სუკის საბკაუოქან

მესტიელებს დღესაც ახსოვთ ინ-
გლისელი ალბინისტი ქალის ჯ. დან-
შიტის ატუმრობა. ინტერესით ეც-
ნობოდა იგი თამარის დროინდელ ცი-
ხეს, მესტიის მუზეუმის მკალებს,
ადგილობრივ მკვიდრთა ცხოვრებას.
კავკასიონია დადაზიდული მთების
მნახველს, დაულავ მოგზაურს,
შევიცარის, საფრანგეთის, ახალი
ზელანდიის მთებია დამპყრობს, კა-
ნადის კლდოვანი პიკები: და ჰიმა-
ლაის ნათსაანს მწვერვალების არა-
ერთგზის სტუმარს სურვილი ადებ-
რა კავკასიონიც დაეღაშქრა.
და აი აუსრულდა ჯ. დანშიტის
ოცნება. იალბუხისაყენ დაიჭრა ჯგუ-
ფის სპორტის დამსახურებული ოს-
ტატის ა. სიდორენკოს, სპორტის
ოსტატების მ. ზერგანისა და ი. კა-
ხიანის, ალბინისტი ინატრქტორ
ე. ვიპერნიეტრისა და საპატიო
სტუმრის შემადგენლობით.

მას შემდეგ საკმაო დრომ განვლო.
ახალი წლის პირველ დღეებში ზემო
სვანეთის სოფელ ქებეში ფოტალი-
ონმა საკმაოდ დიდი კონვერტი მოი-
ტანა სურეის საგრაფოდან „მისტერ
უოხეფ კახიანის“ სახელზე, რომელიც
ინგლისიდან გამოგზავნა ჯ. დან-
შიტს. ამანათში იყო 1958 წლია
ინგლისური კალენდარი დიდი ბრი-
ტანეთის ხელებით, წერილი და ამო-
ნაჭერი გაზეთ „ტიმსიდან“, რო-
მელსაც ვრცლად მოეთავსებინა ინ-
გლისელი მოგზაური ქალის წერილი
იალბუხე ლაშქრობის შესახებ და
ექსპედიციის მონაწილეთა ფოტო-
სურათები.
წერილის ავტორი დაწვრილებით
აღწერს საქართველოს ამ მხარის
მცხოვრებთა აღათხეულებას, სტუ-
მართმოყვარეობას, ვაქცაცობას, დიდი
გრძობით იგონებს სოფლია ყველა
მცხოვრებს, რადგან იგი ყველგან
სასურველი სტუმარი იყო.

პირველი გამარჯვება

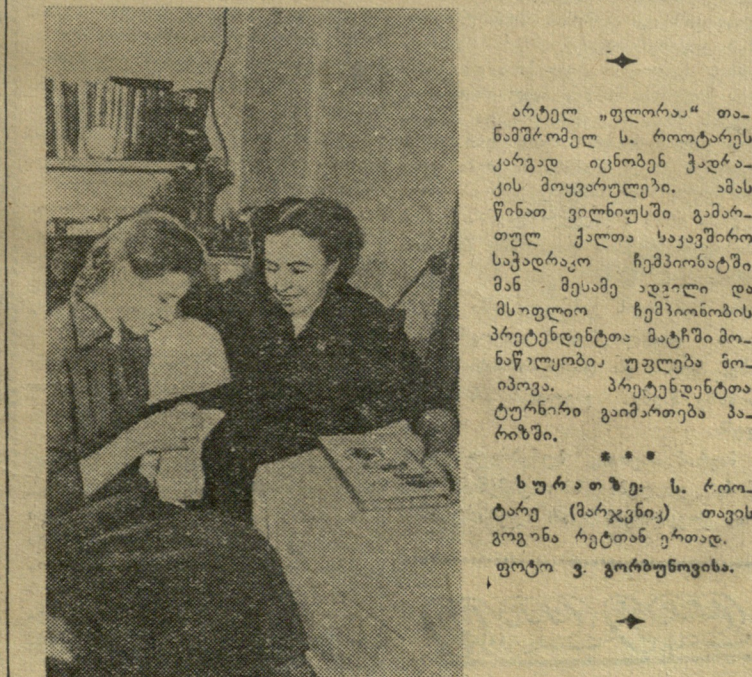
გეტებორგში გაიმართა საბჭოთა და
შვედი მოკრივეების პირველი ამხანა-
გური შეჯიბრება. ჩვენმა გუნდმა,
რომელიც დაკომპლექტებული იყო
„სპარტაკის“ სპორტსმენებით, 10 შე-
ხვედრიდან მოგო — 8.
უმჯატეს წონაში ი. იაროვსკიმ
მეორე რაუნდში ნოკაუტით მოგო
ბრძოლა შვედ ბ. კელას. ასეთივე
შედეგით დამთავრდა კლუბლიჩინის
შხვედრა ლინდლანდთან. მესამე
ქულა საბჭოთა გუნდმა მიიღო უბრ-
ილველად, რადგან ვ. ჩერემენევის
მეტქე არ ჰყავდა. მსუბუქ წონაში

ტ. ბალუგმა (შვედია) ქულებით დაა-
მარცხა ვ. ლევინი. რ. ტამელისმა
(სსრკ) მოგო შეხვედრა რ. ბერგსტ-
რემსს. პირველ რაუნდში ნოკაუტით
დამთავრდა მეორე ქვესაშუალო წო-
ნის მოკრივეთა ბრძოლა. ი. ტრო-
მოვმა დაამარცხა ბ. ჰეგერგი. ა. კი-
სელიოვმა და ა. იაკოვლევმა ქულებით
მოუგეს ბ. ტრევეს და დ. ფერას.
მეორე ტრევეს შვედის გუნდს
მოუტანა ლ. რისბერგმა მან დაამარ-
ცხა ა. ხოტენიჩი. ლ. მუხინმა ნოკა-
უტით მოგო უ. ანდერსონს.

ახალი სპორტული გაზეთი

ტალინში (ესტონეთი) მიმდინარე
წლის 3 იანვრიდან გამოსვლა დაიწ-
ყო ფიზკულტურისა და სპორტის
რესპუბლიკური კომპეტისა და ეს-
ტონეთის ეურნალისტთა კავშირის

ორგანომ — სპორტულმა გაზეთმა
„სპორტილუტმა“. იგი ეკრიაში გამო-
ვ: ორჯერ რვა გვერდიანი თორმა-
ტათ.

არტელ „ფლორა“ თა-
ნამშრომელ ს. როტარეს
კარგად იცნობენ ქალა-
კის მოყვარულეები. ამას
წინათ ვილინუსში გამარ-
თულ ქალთა საკავშირო
საქალაქო ჩემპიონატში
მან მესამე ადგილი და
მსოფლიო ჩემპიონობის
პრეტენდენტთა მატჩში მო-
ნაწილეობა უფლება მო-
იპოვა. პრეტენდენტთა
ტურნირი გაიმართება პა-
რიზში.
სურათზე: ს. რო-
ტარე (მარჯვნივ) თავის
გაგონა რეტთან ერთად.
ფოტო ვ. გორბუნოვისა.

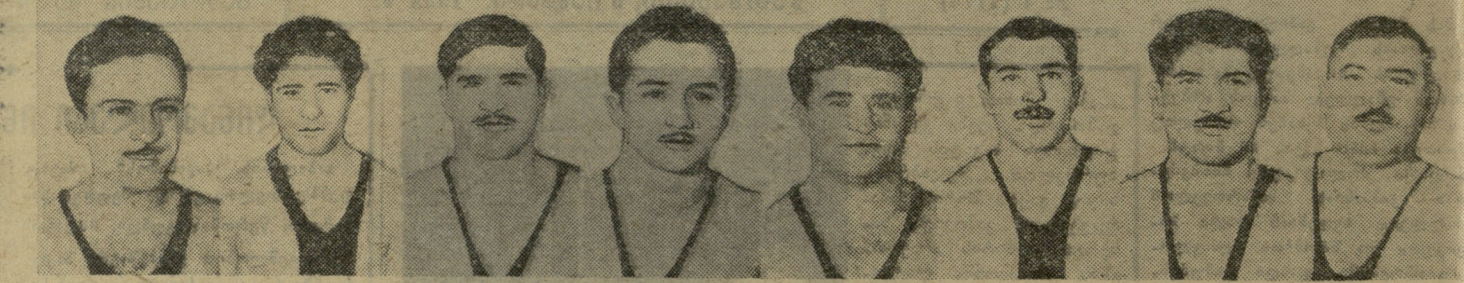
შეხვედრა საქართველოს სპორტსმენებთან

6 იანვარს საქართველოს სს რესპუბლიკის პროკურატურის კოლექტივმა შეხვედრა მოუწყო სპორტის დამსახურებულ ოსტატებს ო. ქორქიას, გ. კარტოზიას და ვ. ბალავაძეს.

გამორჩეულ ქართველ სპორტსმენთა ბიოგრაფიის და მათი სპორტული ცხოვრების შესახებ დამსჯერით ესაუბრა განყოფილების პროკურორი — რესპუბლიკური კატეგორიის მსავლი კალათბურთში გ. ურბილაძე. სტუდენტებს მისასალმებელი სიტყვით მიმართეს აგრეთვე განყოფილების პროკურორებმა გ. ცირამუამ და ვ. სუმბათაშვილმა.

შეკრებილმა დიდმა ინტერესით მოისმინეს სპორტსმენთა მოგონებები ცალკეულ შეჯიბრებებში დასახარულს რესპუბლიკის პროკურატურის მთელი კოლექტივის სახელით ადგილყობის თავმჯდომარე ვ. გოგუაძემ. სამახსოვრო საჩუქრები გადასცა სპორტსმენებს.

ლ. სალუქიანი

კუთრებში მოქიდავებს, მოკრივეებსა და შტანგატაა შორის) პირაქით, ზოგიერთნი სწრაფი შეხვედრებით მიმართავენ წონის დაკლების ხელოვნურ, ფორსირებულ გზას, რაც ორგანიზმზე ცუდად მოქმედებს.

სხეულის წონის ხელოვნური გზით დაკლების ერთ-ერთი გავრცელებული მეთოდია წონის დაკლება ორთქლის აბანოს საშუალებით, რომელსაც სპორტსმენთა უმეტესობა მიმართავს. აბანოს საორთქლე განყოფილებაში 15-30 წუთით ყოფნის განმავლობაში, როცა ორთქლის ტემპერატურა 60-70 გრადუსს აღწევს, ხდება წონის დაკლება 1,2,5 კილოგრამის ფარგლებში. აქვე უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ ორთქლის საშუალებით წონაში დაკლება პირველ დღეს უფრო მნიშვნელოვანად ხდება, ვიდრე შემდეგ.

ამ წესით წონის დაკლებას ორგანიზმში ადგილი აქვს ფუნქციური ხასიათის მიღწერა რიგ ცვლილებებს. ადამიანს უგუთარდება არასასიამოვნო შეგრძობანი, მაცხა გახსიერებულა, სისხლის წნევა აგრძნობლად იცვლება, კუნთის ტონუსი და ძალი დაქვეითდება განიცდის, ადამიანი წყურთია.

რაც უფრო ინტენსიურად წარმოებს წონის დაკლება, მით უფრო უფრო ხასიათით ხასიათის ფუნქციური ძვრების განვითარება ორგანიზმში.

მრავალ დაკვირვებათა შედეგად დამტკიცდა, რომ ორთქლის მეშვეობით წონის დაკლება 3 კილოგრამამდე რაოდენობით ორგანიზმში მნიშვნელოვან ცვლილებებს არ უნდა იწვევდეს. ამ რაოდენობით წონის დაკლება ჩვენი რესპუბლიკის მოქიდავეთა შორის ხდება შეჯიბრებებში გასვლის დასაწყისით 5 დღით ადრე, მაგრამ იმ შემთხვევაში, თუ წონა ნორმის ადამიანზე 5-10 კილოგრამით, მისი დაკლება უნდა დაწყებულ იქნას აუღ ცოტა ერთი თვით ადრე. იმ ანგარიშით, რომ ორთქლი გამოყენებული იქნას 4-5 ჯერ.

სხეულის წონის დაკლება შეიძლება აგრეთვე თბილ-სინათლის აბანოების საშუალებით. ამ მიმართებით პრაქტიკულად იყენებენ ელექტროსინათლის აბანოებს. ამ წესით აბანოების მიღებისას თუ ტემპერატურა 50-55 გრადუსს უღრის 30-120 წუთის განმავლობაში, წონაში დაკლება ხდება 0,8-1,6 კილოგრამით. სინათლის აბანოებით სარგებლობისას ორგანიზმში შედარებით ნაკლებად წარმოებს ზემოთ აღნიშნული ცვლილებათა განვითარება და, რაც მთავარია, საერთო ძალის დაქვეითება.

გარდა ამისა, წონაში დაკლება შეიძლება შხაით, ტანის დასუფთვით 76-პროცენტური სპირტით, სპეციალური დეიტით და სხვ.

საერთოდ, საჭიროა ყველა სპორტსმენს ახსოვდეს, რომ არ უნდა იყოს დიდი განსხვავება მის ნორმალურ წონასა და იმ წონითი კატეგორიის ნორმის შორის, რომელშიც იგი მონაწილეობს. თუ ეს განსხვავება 5 კილოგრამზე მეტია, ხელოვნური წესით წონის დაკლება უმეტეს შემთხვევაში უარყოფითი ხასიათისაა. წონის დაკლებისას სპორტსმენს

საჭიროა ახსოვდეს, რომ ერთ-ერთი საუფრესო საშუალებაა სპეციალური დეიტის დაცვა. დადგენილია, რომ წონაში და ლევისას სპორტსმენმა 1 კგ წონაზე უნდა მიიღოს 40 კალორია. საკვების კალორიათა გამოანგარიშება და ამის მიხედვით დღიური რაციონის შედგენა სპორტსმენისათვის უნდა ხდებოდეს ექიმის უშუალო მეთვალყურეობით.

2-3 კილოგრამის დაკლება 1-2 დღის განმავლობაში ხელოვნური გზით უნდა მოხდეს ასე: სპორტსმენმა დილით უნდა მიიღოს 100 გრ პურის და 30 გრ მურაბა. 12 საათზე — 1-2 ვაშლი ან მსხალი. ჭამა საღამოს არაა რეკომენდებული. ძილის წინ სპორტსმენმა უნდა აწარმოოს გასეირნება 1 საათით, რომლის დროსაც იგი საკმაოდ თბილად უნდა იყოს ჩაცმული. გასეირნების შემდეგ სპორტსმენმა საჭიროა ლოგინში დაჰყო არა ნაკლებ 10 საათი.

ოფიციალური აწონვამდე 2-3 საათით ადრე სპორტსმენი მიდის აბანოში და ორთქლის საშუალებით აწარმოებს წონაში დაკლებას. კონტროლის მიზნით მან პერიოდულად უნდა

დააწონოს, რათა არ მოხდეს წონის ზედმეტი დაკარგვა. შეიძლება ასეთი პროცედურის შემდეგ სპორტსმენმა იგარანოს გადაღლა, წყურვილის გრძობა, აბანოში. მაშინ საჭიროა ტანის დასუფთვა ცივი წყლით, რამდენიმე ყულში თბილი წყლის მიღება და ტუჩებისა და საფეთქლის მიდამოს დასველება ცივი წყლით. ოფიციალური აწონვის დასრულების შემდეგ სპორტსმენმა უაუგობეთა მიღების კარგად მოხარული ნორმა, მურაბა, შემწვარი პური კარაქით და მცირე რაოდენობით წყალი.

სპორტსმენის წონის დაკლების ახალი მეთოდების ძებნა ერთ-ერთ აქტუალურ საკითხს წარმოადგენს. მისი შესწავლის დროს ყუველთვის მხედველობაში უნდა იქნას მიღებული ინდივიდუალური მიდგომის პრინციპი.

3. კუხიანიძე,
მწვრთნელი ქილობაში.
4. სვანიშვილი,
ექიმი.

სურათი — ზედა რიგ — 1957 წლის ჩემპიონთა თავისუფალ ქილობაში (მარცხნიდან) ჯ. შერილაძე, ვ. შაიურაძე, გ. მელიაშვილი, გ. ჯინჭარაძე, დ. კაკუშაძე, გ. გობეჯიშვილი, მ. კლასონია, ა. ვარდოშვილი, ქვედა რიგ — სპორტსმენების 1957 წლის ჩემპიონთა თავისუფალ ქილობაში (მარცხნიდან) ვ. ყაზაროვი, ე. მნაცავანიანი, ა. ჩინლაძე, მ. ასათიანი, გ. შენგელია, შ. ზოზუნაშვილი, გ. სინაურიძე, ვ. ლაფაური.

მანათობათა გამარჯვება

ბათუმში დამთავრდა ქალაქის პირველობა ფრენბურთში. პირველ პრიზერს სტალინის სახელობის ნავთობგადამამუშავებელი ქარხნის ფრენბურთელთა გუნდმა ანგარიში 2:1 დაამარცხა „დინამოს“ კოლექტივი და მოაპოვა ქალაქის ჩემპიონობა. შეჯიბრებაში უყანასკნელ აღგონებებს გამოვიდნენ პედინსტიტუტის სპორტსმენები, რის გამო მომავალ წელს ისინი თამაშებენ მეორე ჯგუფში. სამაგიეროდ მეორე ჯგუფში უძლიერესი აღმოჩნდა „გლახნეფტის“ კოლექტივი, რომელმაც მოიპოვა პირველ ჯგუფში მონაწილეობის უფლება.

ქალთა გუნდების შეჯიბრებებში ქალაქის ჩემპიონი გახდა სამკერვალო ფაბრიკის კოლექტივი: მეორე და მესამე ადგილებზე გამოვიდნენ სპარსოთა კომბინატისა და პედინსტიტუტის გუნდები.

მ. შანტუჩია

კანონი სპორტსმენთა დაკლებისას

ადამიანის ფიზიკური განვითარების ცალკეული მონაცემები (სიმაღლე, გულძკეობა, გარემომარჯობა და სხვა) მნიშვნელოვან ცვლილებებს განიცდის ორგანიზმის ზრდის პერიოდში, ხოლო ზრდის დამთავრების დროისათვის (ბამაკეცებში 25 წლის, ქალებში — 22 წლის ასაკისათვის) ისინი ერთგვარ სტაბილურ სიდიდეს აღწევენ. ამ მხრივ განმარტების შედეგად სხეულის წონა, რომელიც სხვადასხვა ფაქტორების ზეგავლენით დროულად განიცდის ცვლილებებს ორგანიზმის ზრდის დამთავრების შემდეგ.

ცნობილია, რომ სისტემატური წვრთნის პროცესში სპორტსმენი ერთ გარკვეულ მომენტამდე განიცდის წონაში დაკლებას, ხოლო როცა გაწყურთნილი სპორტსმენი თავისი გავარჯიშების უმაღლეს საფეხურს — სპორტულ ფორმას მიღწევს, წონა გადადის ერთგვარ სტაბილურ მდგომარეობაში.

სპორტულ ფორმაში მყოფი სპორტსმენი უშუალოდ ფიზიკური ვარჯიშისა და წვრთნის დროს საგრძნობლად კარგავს წონას (დაახლოებით 1-3 კილოგრამამდე), მაგრამ დასვენების პერიოდში აკავებს და სითხის მიღების შემდეგ მთლიანად აღიდგენს მას. სისტემატური და რეგულარული წვრთნის საშუალებით სპორტსმენის წონის დაკლება ერთ გარკვეულ ზღვრამდე დადებით მოვლენად არის მიჩნეული და მას წონაში ნული ტემპით დაკლების მეთოდს უწოდებენ. სპორტსმენს ასე შეუძლია 1-2 თვის განმავლობაში დაიკლოს დაახლოებით 5 კილოგრამამდე ის, რომ ეს დაკლება მის ორგანიზმზე მავნე გავლენას არ მოახდენს.

მაგრამ ასეთი ბუნებრივი გზით წონის დაკლება სპორტსმენთა შორის ყოველთვის არ ხდება (განსა-

„ან ორივე სტილი ან სეპარატიული თამაშები“ პრემიის მიმოსხილვა

ქველათვე იყო, უნდა ჩატარდეს შეჯიბრება ცალკე თავისუფალ და ცალკე კლასიკურ ქილობაში და მდლებზე ყველა წონითი კატეგორიების წარმომადგენლებს უნდა გადაეცეს — ასეთია ერთ-ერთი შედეგი მიმომხილველის აზრით. „იდროტსბლა-დეტის“ კორესპონდენტმა პაულ ბრევიტცმა ამ ამზის გარშემო დასწერა სპეციალური სტატია. მართალია, სტატისტიკა უყანასკნელ ხანებში აღნიშნავს თავისუფალი ქილობის მტკიცეობას (პელისინეში კლასიკურ ქილობაში გავლილია 24 გუნდი, თავისუფალში — 29, მელბურნში კი შესაბამისად 19 და 24) ავტორი საბარათიანად აღნიშნავს, რომ ორივე სახეობას აქვს წარმომადგენელი და განვითარების თავისუფალი ისტორია, ტექნიკური იდეების სხვადასხვაგვარი არსებობა და ყოველი მათგანი დიდი პატარავისაა. ანტიურ ოლიმპიური თამაშების განხილვისას მისი კილობის რომელიმე სახეობის პროგრამიდან ამოღებას. როგორც ეს

ბა იყო და ქილობაში გამარჯვებული ითვლებოდა თამაშების ტრადიციულად. ასეთივე აზრს გამოთქვამს შედეგის ქილობის კავშირის თავმჯდომარე პერ სტრემბეკი. კიდევ უფრო მძაფრი კრიტიკით გამოდის ფინეთის სპორტული საზოგადოებრიობა ერთ-ერთმა სპორტულმა მომომხილველმა სხამალა აღნიშნა პრესაში, რომ „მოქიდავეები თვითონ მოაწყობენ საქუთარ ოლიმპიურ თამაშებს, თუ მოკი უარს არ იტყვიან თავის წინდაღებულს“.

„ქველათაგანვე, — წერს შემდეგ მიმომხილველი, — ქილობა იყო სპორტის სახეობა, რომელსაც ყველაზე მეტი ოქროს მედალი მოჰქონდა ფინეთისათვის“. საულისხმოა აგრეთვე ქილობის საერთაშორისო ფედერაციის პროვიდენტის როლი უკლონისა და ამხვე ფედერაციის ვიცე-პრეზიდენტის არკო ჰიმბერგის განცხადება: „არასდროს არ გადაწყდება ქილობის ორი

სტილის უპირატესობა კენკისურთ ან ორივე სტილი ან ფედერაციის თვისობით მიაწყობს სეპარატიული ოლიმპიური თამაშებს. ქილობის საერთაშორისო ფედერაცია არც დაეთანხმება მოკის არც ერთს ვარიანტს; უკეთესია საერთოდ ამოღებულ იქნას ქილობა პროგრამიდან ვიდრე მივცეთ დაღუპვის საშუალება ერთ-ერთ სტილს“.

ფინელი მიმომხილველი „რაინერი“ აცხადებს: — 1964 წლის ოლიმპიური თამაშები უნდა ჩატარდეს ან მოსკოვში ან ტოკიოში. საბჭოთა კავშირი, ისევე როგორც იაპონია, ქილობაში მოწინავე ქვეყანა და ექვს გარეშე, რომ იგი მოითხოვს ქილობაში მთლიან ოლიმპიურ პროგრამას. საერთაშორისო ფედერაცია აქ მინიმუმ მიიღებს მომავალი ოლიმპიური თამაშების ორგანიზატორის მხარდაჭერას.

ქილობის სპეციალისტთა აზრით, ოლიმპიური პროგრამის შემცირების ინიციატივა მოდის ამერიკის შეერთებული შტატებისგან. ამერიკელები დასუსტდნენ ქილობაში. 1952 წლიდან მათ ვერც ერთი მედალი ვერ მოიპოვეს ქილობაში და როგორც ჩანს, გულგრილად ვერ უშურებენ რუსების წარმატებას.

ქალაქის კომპოზიციის მოყვარულეებს აქტიური მონაწილეობა მიიღეს გავრცელებულ "ლილოს" მიერ გაცემულ მრავალფეროვან აკადემიკოს ამოცანებში. მუდგენის რესპუბლიკური კონკურსში, რომელიც მიიხსნა დიდი აქტიურობის სივლიანობის რეგულაციის მე-40 წლისთავს.

ენობილია, რომ საქართველო კომპოზიციის განვითარებაში მნიშვნელოვანი როლი ითამაშებს. განსაკუთრებით კი ეს შეეხება მრავალსახეობის ამოცანების მუდგენის რადგან კომპოზიციის ამ სფეროში შემდგენელს შემოქმედების გამოვლინების მეტი ასპარეზი აქვს. ამის ნათელი დამადასტურებელია გამოჩენილი პრობლემატიკების ა. გალიაძისა და ა. ნემცივის შემოქმედება. სამუშაოდ კომპოზიციის ეს დარგი ნაკლებად პოპულარულია საქართველოში. ამიტომ გაზრდას მიერ გამოცხადებული კონკურსის უნდა გამოიყენებოდეს თუ რა ძალები მოგვეპოვება მრავალსახეობის ამოცანების დარგში.

კონკურსში ძირითადად ახალგაზრდობა მონაწილეობდა. მათ, რასაკვირველია, არ ჰქონდათ მრავალსახეობის ამოცანების მუდგენის სათანადო გამოცდილება, ამიტომ, ბუნებრივია, რომ მათ ნაწარმოებებში გვხვდებოდა უხეში შეცდომები, ორნარი ამოხსნები, ზოგიერთმა კი გამოამყვანა საქართველო კომპოზიციის ელემენტარული წესების არცოდნა.

ამით იხსნება ის, რომ მხოლოდ ხუთი ამოცანა აღინიშნა მაღალი შეფასებით.

დიდ წარმატებას მიაღწია ახალგაზრდა კომპოზიტორმა ა. მელაძემ (ახაშა). რომლის ამოცანას I პრიზი მიენიჭა. ამოცანაში განხორციელებულია გონებამახვილური იდეა: ეტლის პირველი სველი თეთრები აბლოკირებენ შავების

პატეს და კუს მანევრით აგებენ მომხიბლავ საშაპათო ქსელს. ეს ნაწარმები მეტყველებს კომპოზიტორის შემოქმედების წინსვლაზე.

II პრიზი
ა. მელაძე (ახაშა)

შამათი 4 სვლაში
1. გა3 ც4 2. კფ3! ც3 3. ლე4 მგ: ა3 4. კლ1X.

III პრიზი
ბ. მახათაძე (ხესტაფონი)

შამათი 6 სვლაში
1. გა2! 1... მგ6+ 2. მგ6 მფ3 3. მე5+ მფ4 4. მე5X 11. 1... მფ7 დასვლა ყველა სხვა უჯრაზე გვერდის ხსნის 2. გა7 მფ3 3. კ: ენ! ძ4 (თუ 3... ამოცანას მუჭარაა კენ+ და კა3+): მფ: ენ, მაშინ 4. ენ6, ხოლო თუ 1... კენ 2. კმ8! კენ 3. კენ! მფ: ენ 3... მფ: ენ, მაშინ 4. გა2) 4. ემ4 კე7X. თუ 3... მფ: ან, მაშინ მფ: ენ 5. გა2 მფ: ენ 6. ემ2X.

საზრისით) ამოცანები უდავოდ საინტერესოა არა მხოლოდ ისიცაა გასათვალისწინებელი, რომ ნიქიტა კომპოზიტორები პირველად სვლიან თავს საქართველო კომპოზიციის ესოდენ რთულ სფეროში. საპატიო შეფასება დაიმსახურა ზ. მახათაძის მეორე ამოცანამ. მასში მნიშვნელოვანია თეთრი ეტლის ერთადერთი უკანდახვევა და თეთრი კუს შემოვლითი მანევრი შამათის გამოაცხადებლად.

საპატიო შეფასება
ზ. მახათაძე (ხესტაფონი)
თეთრები: მფა7, ენ6, მან 3-ბი: მ2, მ3 (6)
შავები: მფ4, კმ1, კმ2, პ-ბი: ა2, ა6, ძ4, ემ4 გ5 (8)
შამათი 4 სვლაში
1. ენ6! (მხოლოდ ასე ეტლის გა-
2: ენ2! მფ: ენ 6. მე5X 11. 1... მფ7 დასვლა ყველა სხვა უჯრაზე გვერდის ხსნის 2. გა7 მფ3 3. კ: ენ! ძ4 (თუ 3... ამოცანას მუჭარაა კენ+ და კა3+): მფ: ენ, მაშინ 4. ენ6, ხოლო თუ 1... კენ 2. კმ8! კენ 3. კენ! მფ: ენ 3... მფ: ენ, მაშინ 4. გა2) 4. ემ4 კე7X. თუ 3... მფ: ან, მაშინ მფ: ენ 5. გა2 მფ: ენ 6. ემ2X.

III პრიზი
ბ. მახათაძე (ხესტაფონი)

შამათი 6 სვლაში
1. ენ6! ან 2. მფ: ენ ა4: კ: ენ 4. გა1 ა2 5. ემ4 მფ: ენ 6. ემ6X. თუ 5. მფ: ენ, მაშინ 6. ემ4X.

საპატიო შეფასება
ზ. მახათაძე (ხესტაფონი)
თეთრები: მფა7, ენ6, მან 3-ბი: მ2, მ3 (6)
შავები: მფ4, კმ1, კმ2, პ-ბი: ა2, ა6, ძ4, ემ4 გ5 (8)
შამათი 4 სვლაში
1. ენ6! (მხოლოდ ასე ეტლის გა-
2: ენ2! მფ: ენ 6. მე5X 11. 1... მფ7 დასვლა ყველა სხვა უჯრაზე გვერდის ხსნის 2. გა7 მფ3 3. კ: ენ! ძ4 (თუ 3... ამოცანას მუჭარაა კენ+ და კა3+): მფ: ენ, მაშინ 4. ენ6, ხოლო თუ 1... კენ 2. კმ8! კენ 3. კენ! მფ: ენ 3... მფ: ენ, მაშინ 4. გა2) 4. ემ4 კე7X. თუ 3... მფ: ან, მაშინ მფ: ენ 5. გა2 მფ: ენ 6. ემ2X.

საქები შეფასებით აღინიშნა კომპოზიციის ახალგაზრდა საპირველი მოყვარულის თ. ლომიძის ამოცანა. თავის წარმართებაში ავტორმა კარგად შეინარჩუნა ძირითადი ფაქტორები. შავების მცდარი გზები.

საქები შეფასება
თ. ლომიძე (სამტრედია)
თეთრები: მფ4, ლწ1, ეგ3, კბ7, ძა3, პ-ბი: ა6, ძ4, ემ5, მ2 (10)
შავები: მფ8, გა5, ნა7 პ-ბი: მ4, ე6, მ4, გ4 (7)
შამათი 4 სვლაში
1. ლწ1! (ვერ ხსნის ამოცანას: 1. ლე4?, 1... მნ5 2. ლფ3 მფა7! გამბ; არც 1. ლწ1, 1... მნ5 2. ემ+ მძ6! გამბ)
11. 1... მნ5 2. ლწ6! მნ6+ 3. მნ და 4. ლმ8X და სხვ.
მრავალსახეობის ამოცანების შედგენის კონკურსი პირველად ჩატარდა ჩვენს რესპუბლიკაში. ამიტომ პირველი შედეგები არ არის ცუდი. მართალია, კონკურსში, თბილისელი კომპოზიტორებმა რომ მიეღოთ მონაწილეობა, მასი შედეგები ალბათ უფროსი იქნებოდა: თუმცა რაიონებშიც გამოვლინდა საინტერესო პლეადა არა მხოლოდ კონკურსში გამარჯვებულთა სახით. არამედ იმათი სახითაც, ვინც ჯილდოებისა და პირველი კონკურსის სასიამოვნო შედეგისადა, რომ საქართველოში არიან მრავალსახეობის ამოცანებით დაინტერესებული კომპოზიტორები. საჭიროა მათთან სისტემატური მუშაობა, კონკურსების გამართვა.

თ. გიორგაძე, რ. თავარიანი, კონკურსის მსჯელები.

მ. ქეჩეიძე, კვლევ, ლიტერატურა

საინტერესოდ გრძელდება ჰანტინგის სახალწლო ტრადიციული ტურნირი, რომელიც დიდი ძალით თამაშობს სამშობლო გროსმაისტერი პ. კერესი.

როდესაც მეამე ტურში საბუთო მოქალაქის ძირითადი კონკურენტებმა, გროსმაისტერებმა ფილიპმა და გლოგორიჩმა თავიანთი პარტიები ყაიმით დაამთავრეს. ცხადი გახდა, რომ კერესი შეუფერხებლად გავიდოდა წინ. მოლოდინი გამართლდა, რადგან კერესმა ამ დღეს უნგრულ კლიუგერთან გამარჯვებით ერთი ქულით ჩამოიტოვა მეტოქეები.

მხოლოდ მეოთხე ტურში შეაღწეს გლიგორიჩმა და ფილიპმა პარტიების მოგება, მაგრამ ამ დღეს კერესმაც გამარჯვდა, რომელმაც დამარცხა ინგლისელი პენროუზი. უნდა აღინიშნოს, რომ ამ პარტიაში კერესმა უკუაგრო მოწინააღმდეგის სახედაო იერიში და მოულოდნელი კონტრ-დარტყმით პაიკი მოიგო.

პ. კერესმა უფრო განმტკიცა ლიდერობა, როცა მეხუთე ტურში დაამარცხა ფაჩუკი (ინგლისი).

შემდეგ ტურებში ინგლისელ კლარკსა და შვეიცარიელ ბლუსთან გამარჯვებით იგი კვლავ განაგრძობს ლიდერობას. მას VII ტურის შემდეგ 6,5 ქულა აქვს.

წერილების კვლევა

წყალტუბოს რაიონის სოფელ მადლაკის რუსთაველის სახელობის კოლმეურნეობის ახალგაზრდებს შორის ფორულტურულ-სპორტული მუშაობა არაღამაქმარყოფილებულია. დაყენებული, არ გვაქვს სპორტული მოედანი და სხვ... — გვერდით ჩვენი გზების მკითხველი.

როგორც საქართველოს ალკ წყალტუბოს რაიონიდან გვაცხობენ, წერია მხოვეწაში ფაქტები დადასტურდა. აღნიშნულ საქონზე იმხველა კომპოზიციის რაიონის ბიურომ. უახლოეს დროში კომპოზიციების ახალგაზრდობა უზრუნველყოფილ იქნება სპორტული მოედნით და სპორტი ინტენსივად.

საკავშირო ფინალში

დაითარდა მოზარდთა საქავშირო პირველობის ზონალური შეჯიბრება ჩოგბურთში, რომელშიც მონაწილეობდნენ სოქის, ერევნის, ბაქოს, ქუთაისის სოხუმისა და თბილისის გუნდები. პირველობის ძირითადი პრეტენდენტები — თბილისი და ბაქო ერთ ქვეჯგუფში მოხვდნენ. ბედმა გაუღიმა ერევნის გუნდს, რომელსაც ქვეჯგუფში შედარებით სუსტი მონაწილეები ჰყავდა.

ამ საპატივსმებელი შეჯიბრებისას პირველი მოხუცადებული ალმონდა ქუთაისის გუნდი, რომელმაც სუსტი წინააღმდეგობა გაუწია მეტოქეებს. დამარცხდა თბილისის გუნდიდან 0:10, ბაქოსთან — 2:12. ქუთაისის გუნდიდან მხოლოდ ლლონტა და გოგობიძემ შეძლეს დაეხმებინათ თბილისის გუნდს.

შეჯიბრების ცენტრალური შეხვედრა იყო თბილისი-ბაქო. გამარჯვებული გადოდა ფინალში და მეორე ქვეჯგუფში გამარჯვებული გუნდის დამარცხების შემთხვევაში მოზარდთა საქავშირო პირველობის ფინალში მონაწილეობის უფლებას იმდებდა. ადრე დამთავრდა ბაქოელ სოროკინს და თბილისელ დედიაშვილის შეხვედრა. სოროკინმა თავის გუნდს პირველი ქულა შესძინა. თბილისელმა სტეფანამ სძლია მოწინააღმდეგეს და ქულებიც გაათავა. თბილისელმა ნოვისელცოვამ თამაშზე დაავიანა და წაგება ჩაეთვალა.

აქედან მოგვით შეეძლო ქულათა გათანაბრება. ამიტომ ფიქსურული წყევდრაში ზედმეტად ნერვიულობდა დაძაბულ ბრძოლაში გამარჯვდა აქედანმომომოგვით შემდეგ თბილისელთა უპირატესობა აშკარა გახდა. მძინარში იოლად დაამარცხა ვლასოვი 6/0, 6/0. შეჯიბრების ყველაზე ნორჩმა მონაწილემ 12 წლის ივანოვამ დაამარჯვებულ გამარჯვებულს მიაღწია ბაქოელ კარაბეტიანთან — 6/1, 6/1.

საინტერესო გამოდგა აქედანმომომოგვით წყევლის ორთაბრძოლა ბაქოელ ივანოვაქუნეცოვასთან. თბილისელებმა მხოლოდ მეამე გადამწყვეტ პარტიაში შეძლეს მოწინააღმდეგეთა დამარცხება. საბჭოთა კავშირის ახალგაზრდული წარმომადგენლის ბაქოელ ლანჩოვის „მსხვერპლი“ ამჯერად თბილისელი გოგობიძე იყო. რომელმაც წააგო შეხვედრა მშრალ ანგარიშით. თბილისის გუნდმა ბაქოსთან შეხვედრაში მხოლოდ ოთხი შეხვედრა წააგო და პირველი ადგილისათვის ბრძოლის უფლება მოიპოვა. მეორე ფინალისტი გა-

მოვიდნენ ერევნისა და სოხუმის გუნდების შეჯიბრებაში. მას შემდეგ რაც ერევნის გუნდმა სოქის გუნდი ანგარიშით 11:3 დაამარცხა ერევნელები ფიქრობდნენ იოლად მოიპოვებდნენ გამარჯვებას. სოხუმელებმა ძლიერი წინააღმდეგობა გაუწიეს პირველობის პრეტენდენტს, მაგრამ მაინც დამარცხდნენ — 5:9.

ამრიგად ფინალში ერთმანეთს შეხვდნენ თბილისისა და ერევნის გუნდები. აშკარა უპირატესობით გამარჯვდნენ თბილისელებმა — 15:0.

ამ გამარჯვებით თბილისის გუნდმა მოიპოვა საქავშირო პირველობის ფინალში მონაწილეობის უფლება. ფინალი ჩატარდება მიმდინარე წლის მარტში, მოსკოვში.

ფ. პრიპინაშვილი
* * *

თბილისის ნორჩ ჩოგბურთელი გუნდი (მარცხნიდან) — ა. ივანოვა, ე. დედიაშვილი, ა. მებრეველი, ლ. სტეფანი, ნ. ნოვისელცოვა, გ. მუსაელიანი, ი. პერეგულოვი, რ. აბუხანდოვი, ნ. მიხარაშვილი, ვ. გოგობიძე.

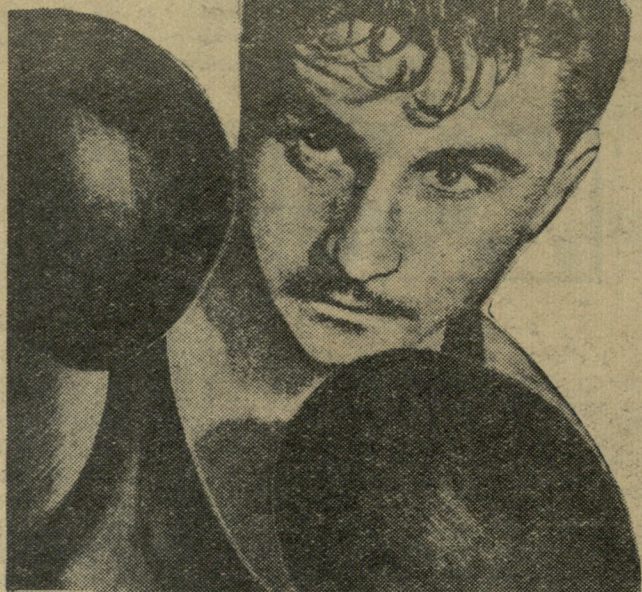
ტურნირი გრძელდება

პარტია მოუგეს ქუთაისის წარმომადგენლებს და მოიპოვეს გამარჯვება. ამ დღეს ქაბუთა შეხვედრების შედეგები ასეთია: აფხაზეთმა დაპარტია ქუთაისი — 3:1, აჭარამ — ახალქალაქი — 3:0.

მესამე ტურში ყველაზე აინტერესო გამოდგა თბილისის განათლების განყოფილებას და აფხაზეთის ფრენბურთელ გოგონათა შეხვედრა. თბილისელებმა სწრაფი ტემპი შესთავაზეს მოწინააღმდეგეს და სამეგ პარტია თავიანთი სასარგებლოდ დაამთავრეს — 3:0.

გორის ვაჟა გუნდმა, რომელმაც პირველ დღეს მძიმე ბრძოლაში დაამარცხა აფხაზეთის კოლექტივი, წააგო ქუთაისელ ფრენბურთელგან და გაიუარესა სატურნირო მდგომარეობა აფხაზეთისა და ახალქალაქის გუნდების შეხვედრაში გამარჯვდნენ პირველებმა.

თ. თუშიაშვილი

1957 წლის თებერვალში ლასლო პაპი გადადის პროფესიონალურ ბრუნში. 6-რანდინი მატჩი — ლასლოს პირველი ნათლობა 6 მარტს მილანში უნდა შემდგარიყო. რამდენიმე დღით ადრე უნგრეთის სპორტულმა გაზეთმა „ნებშპორტმა“ გამოაქვეყნა ინტერვიუ პაპთან და მის მწვერულთან აღწერა. ოლიმპიურმა ჩემპიონმა განაცხადა: — პროფესიონალები არჩევულები არიან შეუპოვრობით იბრძვიან გამარჯვებისათვის. ასინი არა მარტო გაბლულად უტყვენ მოწინააღმდეგეებს, არამედ ოსტატურადაც იცავენ თავს, ხშირად იყენებენ ახლო ბრძოლას და შრავალფეროვან ტექნიკურ ხერხებს. მე ვნახე ატალიელი პროფესიონალების ვიზიტის და მატჩის მატჩი, ავსტრალიელი კლარკის ბრძოლა და სხვა ოატატების გამოცემა და უნდა აღინიშნოს, რომ მათ არაჩვეულებრივი არაფერი აქვთ. აღწერის აზრით მის მოწაფეს პროფესიონალებთან ბრძოლაში შეუძლია სერიოზული წარმატების მოპოვება და სულ მალე ევროპის ჩემპიონისათვის ორთაბრძოლაში მონაწილეობა.

ჩაატარა პირველი შეხვედრა პროფესიონალურ რინგზე. მისი პარტნიორი იყო გერმანელი ალბერტ ბრანტი. ოთხრაუნდიანი ბრძოლა დამაჯერებლად მოიგო ლასლომ. 16 ივლისს პაპი გამოვიდა სორტმუნდში. მისი მოწინააღმდეგე იყო გერმანელი ჰერბერტ ზოვა — ოთხრაუნდიანი ბრძოლაში უსაღებრესი კვლავ პაპი იყო. ორი კვირის შემდეგ ჰამბურგში პაპი ატარებს მესამე შეხვედრას გერმანელ მოლესთან. ამჯერად ბრძოლას ფორმულა 6 რანდი იყო. მატჩი, რომელსაც 6 ათასი მაყურებელი ეწერებოდა, მოგო ქულებით პაპმა.

„მ ძ ი მ ე“
ხელთათმისი
მთავარი მოქმედი პირი
33333333
შეკითხვა
გეგმ-ოლიგპიური
ჩემპიონი
სად დაიკარგა
პერსონის ფული?

ეკთარეათი მსოფლიოში

როგორც ცნობილია, ამა წინათ ნორვეგიის ტახტზე ავიდა მეფე ოლაფი, რომელიც ცნობილია სპორტისადმი სიყვარულით. თურმე ოლაფი მსოფლიოში ერთადერთი მეფეა, რომელსაც თავის დროზე მანიჭებული ჰქონდა ოლიმპიური ჩემპიონის წოდება. 1928 წელს, ამსტერდამის ოლიმპიურ თამაშებზე ოლაფმა პირველი ადგილი დაიკავა იაღქნიანის ხვედბის შეჯიბრებაში. მასწინ იგი 25 წლისა იყო.

მელბურნის ოლიმპიური თამაშების დამთავრების შემდეგ სამშობლოსაკენ მომავალ ლასლო პაპს გადაეცეს პატარა ბარათი, რომელშიც ეწერა: „ნუ დაბრუნდები სახლში“ და შემდეგ ცოლია ხელისმომწერა.

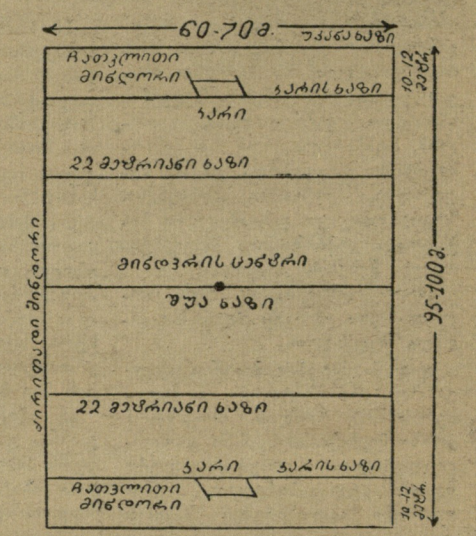
ჩემი მეუღლე არ დაწერდა ამას. განაცხადა პაპი. — ეს წერილი წმიდა ფალსიფიკაცია! ლასლო პაპი არ შემცდარა. წერილი მართლაც ფალსიფიკაცია იყო. და როდესაც 18 დეკემბერს უნგრელი სპორტსმენები დაბრუნდნენ სამშობლოში თანამემამულეებმა პაპს არაჩვეულებრივად გულთბილი შეხვედრა მოუწყეს.

რამდენიმე დღის შემდეგ ლასლო უკვე საქალაქო შეჯიბრებაში გამოდის და მიკროფონით ასე მიმართავენ ხალხს: „გულთბილ მადლობას გიძღვნი თბილი მიღებისათვის მე ბედნიერი ვარ, რომ დიდება და სახელი მოგუტანე ჩემს სამშობლოს.“

ლაცი (ლასლოს შინაურული სახელი) ამჟამად უკეთეს სპორტულ ფორმაშია, ვიდრე ოლიმპიურ თამაშებზე. — აცხადებს აღწერი. — პაპი ფაზაური მომზადება მალაია, ვიცი, რომ ბევრი წუხს, ჰგონია პაპი ვერ გაუძლებს ექვრაუნდიან ბრძოლას. პირდაპირ შემოძლია ვთქვა: ნუ გეშინიათ, ლაცი გაუძლებს.

პაპი პროფესიონალი გახდა 1957 წლის მარტში. მან მოაწერა ხელი სამწლიან კონტრაქტს. მისი შენაჯერი გახდა ცნობილი დასავლეთ გერმანელი საქმოსანი ვალტერ გნგლერტი. 18 მაისს კელნში პაპი

კვრა უბურთო მოთამაშეების მიმართ, ვუნდა უფლებამ აქვს ყოველგვარი უხეში საშუალებით გზა გაუქაფოს თავისივე მოთამაშეს, რომელსაც ბურთი მაიჭეს. რეგბიში უხეში და სახიფათო იღეთები აკრძალულია, მასში ნებადართულია ხელია ჩავლება, კვრა და ბლოკირება, ერთი სიტყვით, ხელის შეშლა მოთამაშესთვის, ნხოლოდ მაშინ, თუ მას აქვს ბურთი. აკრძალულია თამაში კოზუსით, სარმა, ხელის ჩავლება თავსა და კაიერზე. ბურთისთვის ბრძოლაში შეიძლება მოწინააღმდეგის კვრა უქნიდნ. ამგვარად, თამაშის ძირითადი პრინციპები მდგომარეობს შემდეგში: ბურთზე დარტყმა შეიკრება ფეხებით, ბურთის წოდება და მასზე დარტყმის წარმოება შეიძლება ყოველი მიმართულებით, ხოლო გადაცემა ან ტორცნა ხელებით მოწინააღმდეგის კარის მხარეს აკრძალულია.

ლოვდნენ მოწინააღმდეგის პირით ნახს, შევიდნენ „ჩათვლით მინდორში“ და იქ მიწას შეახოზ ბურთი. ამისათვის გუნდს ეწერება 3 ქულა. გარდა ამისა, გუნდი ლებულობს კარში დარტყმის უფლებას, ე. წ. „უდას“ 22-მეტრიანი აღნიშნვიდან. დარტყმა წარმოებს კარში, რომელსაც H ფორმა აქვს. ხდება ეს ასე — ერთ-ერთი მოთამაშე წევბა მიწაზე და ხელში უჭირავს ბურთი. მოთამაშე, რომელმაც ბურთი მიწას შეახო „ჩათვლით“ მინდორში გამორბენით ფეხს ურტყამს მას. თუ ბურთი კარში ავიდა ზედა ძელს მალა, გუნდს დამატებით ეწერება 2 ქულა. თუ ბურთი ზედა ძელს გადასცდა თამაშადან, მიწიდან არეცის შემდეგ, იწერება 4 ქულა. რეალისტული საჯარიმო დარტყმა იძლევა კიდევ 3 ქულას.

რეგბის ჩვენს ქვეყანაში თამაშობდნენ 1933 წლიდან. 1936 წელს ჩატარდა სსრ კავშირის თასის გათამაშება, ხოლო 1938-39 წლებში — სსრ კავშირის პირველობა. ომისწინა წლებში რეგბის თამაშობდნენ თბილისშიც. ზენს რესპუბლიკაში ყველა პირობა არსებობს ამისათვის, რომ განვითარდეს რეგბი. საჭიროა სექციების ჩამოყალიბება სპორტულ საზოგადოებაში, რათა ახალგაზრდობას მიეცეს სრულყოფის საშუალება სპორტის ამ სახეობაში.

ტ. კავიბანოვი

რა არის რეგბი?

ახს. გ. ფარცვანიამ (ფოთი) გამოგზავნა რედაქციაში წერილი შეკითხვით: რა არის რეგბი? ვკასუსობთ ჩვენი გაზეთის მკითხველს.

ფეხბურთის უმცროსი ძმა — ასე უწოდებენ რეგბის და საეხებით სამართლიანდაც. მოთამაშეთა ჩაცმულობა, თამაშის საერთო არის, ძლიერ წააგავს ფეხბურთს.

ეს თამაში წარმოიშვა ინგლისის ერთ პატარა დაბა რეგბიში. წარმოაშვა იგი სრულიად შემთხვევით 134 წლის წინათ. რეგბის „მამამთავრად“ ითვლება სკოლის მოსწავლე, ვინმე ვილიამ ელისი, რომელმაც ერთ-ერთი ფეხბურთის მატჩის ბოლო წუთებზე გადაწყვიტა რადაც არ უნდა დაჯდომოდა შეეცვალა საყიმი ანგარიში თავისი გუნდის სასარგებლოდ და, როგორც აღნიშნულია მისი სკოლის კარებთან აკრულ მემორიალურ დაფაზე, „მამათურად უკუაგლო იმ-

დრინდელი ფეხბურთის წყეები, დაავლო ხელი და ბურთიანად გაიქცა“.

ასე იშვა ეს თამაში, რომელშიც შეიძლება არა მარტო ფეხით თამაში, არამედ ბურთის წაღება ხელით, გადაწოდება პარტნიორისათვის. რეგბი უღრესად ატლუტური, ემოციური თამაშია, რომელიც შეიცავს ბუნებრივ მოძრაობათა ძირითად სახეობებს — რბენას, ხტომებს, ტორცნებს. ბევრი, ვინც კარგად არ იცნობა რეგბის, ურევს მას ამერიკულ ფეხბურთში. ამ ორ სახეობას შორის დიდი განსხვავებაა — ამერიკული ფეხბურთი უაღრესად უხეში და სახიფათო თამაშია, იქ შეიძლება ხელის ჩავლება და

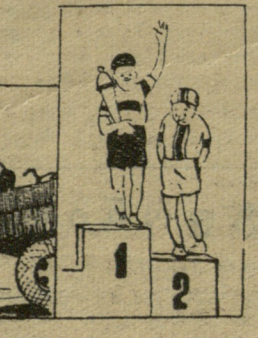
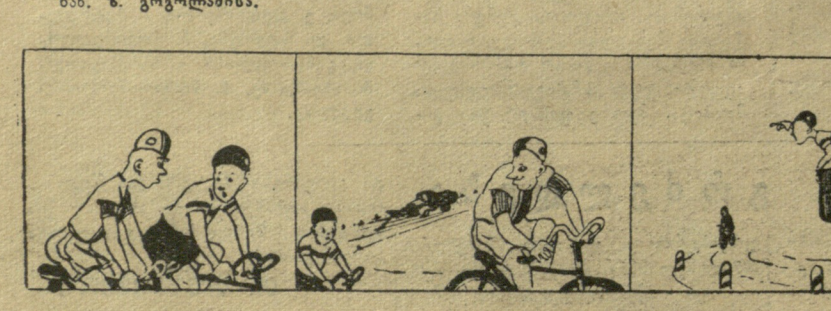
მატჩის წინ

ეს ამბავი სამხრეთ ზაფრანგეთის ქალაქ პავში მოხდა. ფეხბურთელია ერთ-ერთი მატჩის დაწყებამდე მსაჯმა წყისამებრ ჩამოართვა ხელი ორივე გუნდის კაპიტანს, ჯიბიდან ამოიღო ვერცხლის ფული და კენჭის საყრელად პაერში შეაგდო. ფული ბიწაზე არ დაეცემა, რადგან... იგი გადაყლაპა ერთ-ერთმა გუნდის კაპიტანმა, რომელიც პირდაპირნილი შეპყურება ფულის მოძრაობას.

ღოპინგის კანონი

ამერიკის შეერთებული შტატების ოლიმპიურმა ფედერაციამ მიიღო გადაწყვეტილება, რომლის მიხედვით აკრძალა ღოპინგის გამოყენება სპორტული მაჩვენებლების გასაუმჯობესებლად. ა პირნი, რომლებიც შემჩნეულ იქნებიან ამ გადაწყვეტილების დამახინჯებაში, დაუყოვნებლივ იქნებიან დისკვალიფიცირებულნი.

ახალგაზრდა მხატვართა კლუბში

მეტად თავისებურია ბურთის შეყვანა თამაშში იმ შემთხვევებში, როცა მოთამაშე დაუშვებს ტენიკურ შეცდომას. ასეთ დროს ინიშნება ე. წ. „შეშმა“. ყოველი გუნდის 8 წინა მოთამაშე ჩაკიდებული ხელებით, წინდახრილი, მხრებით ებჯინება მოწინააღმდეგეებს. მსაჯის სასტვენზე ბურთი შეპყავთ „შეშმის“ მოთამაშეთა წინა რიგებს შორის. სპორტსმენები ცდალობენ ფეხებით გამოიტანონ ბურთი და გადაეცენ ნახევარდამკველს, რომლებიც იწყებენ შეტევას.

ქრონიკა
10 იანვარს, ალ. ჯაფარიძის სახელობის საქართველოს ალბური კლუბის საჯარო სხდომაზე მოხსენებას წიკითხავს გეოგრაფიულ მეცნიერებათა დოქტორი, მთამსვლელი ლევან მარუაშვილი თემაზე — „საქართველოს სსრ ტერიტორია, როგორც სპელეოლოგიური სპორტის ასპარეზი“.